

OUR HIDDEN HEROINES: Women of the Apocrypha and Pseudepigrapha

בראשית פרק כד

סו ותאמר אל העבד מי האיש הלזה הזה לך בשדה לקראתנו ויאמר העבד הוא אדני ותקח הצעיר ותתקם:

בראשית פרק לח

יד ותסר בגדי אלמנותה מעליה ותכס בצעיר ותתעלף ותשב בפתח עינים אשר על דרך תמננה כי ראתה
כי גדל שלה והוא לא נתנה לו לאשה:
טו ויראה יהודה ויחשבה לזונה כי כסתה פניה:

משנה מגילה ד

מעשה ראובן נקרא ולא מיתרגם מעשה תמר נקרא ומיתרגם מעשה העגל הראשון נקרא ומיתרגם והשני
נקרא ולא מיתרגם ברכת כוהנים נקראין ולא מיתרגמין מעשה דויד ואמנון לא נקראין ולא מיתרגמין אין
מפטירין במרכבה רבי יהודה מתיר רבי אליעזר אומר אין מפטירין בהודע את ירושלים

במדבר פרק כז

ד למה יגרע שם אבינו מתוך משפחתו כי אין לו בן תנה לנו אחזה בתוך אחי אבינו

במדבר פרק כז

ו ויאמר יהוה אל משה לאמר:
ז פן בנות צלפחד דברת נתן תתן להם אחזת נחלה בתוך אחי אביהם והעברת את נחלת אביהן להן:
ח ואל בני ישראל תדבר לאמר איש כי ימות וכן אין לו והעברתם את נחלתו לבתו:

במדבר פרק יד

ד ויאמרו איש אל אחיו נתנה ראש ונשובה מצרימה

אסתר פרק ט

כט ותכתב אסתר המלכה בת אביחיל ומרדכי היהודי את כל תקף לקיים את אגרת הפורים הזאת השנית:

אסתר פרק ה

א ויהי ביום השלישי, ותלבש אסתר מלכות, ותעמד בחצר בית המלך הפנימית, נכח בית המלך; והמלך
יושב על-כסא מלכותו, בבית המלכות, נכח, פתח הבית.

מסכת מגילה

דף יד, ב אסתר דכתיב (אסתר ה) ויהי ביום השלישי ותלבש אסתר מלכות בגדי מלכות מיבעי ליה אלא
שלבשתה רוח הקדש כתיב הכא ותלבש וכתיב התם (דברי הימים א יב) ורוח לבשה את עמשי וגו' אמר רב
נחמן לא יאה יהירותא לנשי תרתי נשי יהירין הויין וסניין שמיהו חדא שמה זיבורתא וחדא שמה כרכושתא
זיבורתא כתיב בה (שופטים י) ותשלח ותקרא לברק ואילו איהי לא אזלה לגביה

מסכת מגילה

דף יג, א ואת שבע הנערות וגו' אמר רבא שהיתה מונה בהן ימי שבת וישנה ואת נערותיה וגו' אמר רב
שהאכילה מאכל יהודי

OUR HIDDEN HEROINES: Women of the Apocrypha and Pseudepigrapha

אסתר פרק ב

ט וְנִיטְבַת הַנְּעֻרָה בְּעֵינָיו, וְתִשָּׂא חֶסֶד לְפָנָיו, וְיִבְהַל אֶת-תַּמְרוּקֶיהָ וְאֶת-מְנוּחָתָהּ לְתֵת לָהּ, וְאֵת שְׁבַע הַנְּעֻרוֹת הַרְאִיּוֹת לְתֵת-לָהּ מִבֵּית הַמֶּלֶךְ; וְיִשְׁנֶה וְאֶת-נְעֻרוֹתֶיהָ לְטוֹב, בֵּית הַנְּשִׂיִם.

מסכת מגילה פרק א

דף ז, א אמר רב שמואל בר יהודה שלחה להם אסתר לחכמים קבועוני לדורות שלחו לה קנאה את מעוררת עלינו לבין האומות שלחה להם כבר כתובה אני על דברי הימים למלכי מדי ופרס

דברים פרק כג

ד לֹא יָבֹא עִמּוֹנִי וּמוֹאָבִי בְּקֶהֱל יְהוָה גַּם דֹּר עֲשִׂירִי לֹא יָבֹא לָהֶם בְּקֶהֱל יְהוָה עַד עוֹלָם:
ה עַל-דְּבַר אֲשֶׁר לֹא קִדְּמוּ אֶתְכֶם בְּלֶחֶם וּבַמַּיִם בְּדֶרֶךְ בְּצֵאתְכֶם מִמִּצְרָיִם וְאֲשֶׁר שָׁכַר עָלֶיךָ אֶת בְּלִעַם בֶּן-בְּעֹר מִפְּתוֹר אֲרָם נְהַרְסִים לְקַלְלֶךָ:

מסכת יבמות פרק ח

דף עו, ב עד שאתה משאיל עליו אם הגון הוא למלכות אם לאו שאל עליו אם ראוי לבא בקהל אם לאו מ"ט דקאתי מרות המואביה א"ל אבנר תנינא עמוני ולא עמונית מואבי ולא מואבית אלא מעתה ממזר ולא ממזרת ממזר כתיב מום זר מצרי ולא מצרית שאני הכא דמפרש טעמא דקרא (דברים כג) על אשר לא קדמו אתכם בלחם ובמים דרכו של איש לקדם ולא דרכה של אשה לקדם

רות פרק א

ח וַתֹּאמֶר נְעָמִי לְשֵׁתִי כַלְתִּיהָ לְכַנֵּה שְׂבָנָה אִשָּׁה לְבֵית אִמָּה יַעֲשֶׂה [יַעֲשֶׂה] יְהוָה עִמָּכֶם חֶסֶד כַּאֲשֶׁר עֲשִׂיתֶם עִם הַמֵּתִים וְעִמָּדִי
ט יִתֵּן יְהוָה לָכֶם וּמִצָּאֵן מְנוּחָה אִשָּׁה בֵּית אִישָׁה וְתִשָּׂאָה קוֹלָן וְתִבְכְּיָנָה:
י וַתֹּאמְרֵנָה לָהּ כִּי אֶתְךָ נָשׁוּב לְעַמְּךָ:
יא וַתֹּאמֶר נְעָמִי שְׂבָנָה בְּנֹתִי לְמָה תִּלְכְּנָה עִמִּי הַעֹדֶלֶי כְּנִיִּים בְּמַעֲי וְהָיוּ לָכֶם לְאֻנָּשִׁים:
יב שְׂבָנָה בְּנֹתִי לָכֵן כִּי זָקַנְתִּי מִהָיִוֹת לְאִישׁ כִּי אִמְרַתִּי יֵשׁ לִי תִקְוָה גַּם הָיִיתִי הַלֵּילָה לְאִישׁ וְגַם יִלְדֵתִי בְּנִים:
יג הֲלֵהֶן | תִּשְׁבְּרֵנָה עַד אֲשֶׁר יִגְדְּלוּ הֲלֵהֶן תִּעַגְגְּנָה לְבִלְתִּי הָיִוֹת לְאִישׁ אֶל בְּנֹתִי כִּי מֵרֵ לִי מֵאֹד מִכֶּם כִּי יִצְאָה בִּי יַד יְהוָה:
יד וַתִּשְׁנֶה קוֹלָן וְתִבְכְּיָנָה עוֹד וְתִשָּׂק עֲרֹפָה לְחֻמוֹתָהּ רוּת דְּבָקָה בָּהּ:
טז וַתֹּאמֶר רוּת אֶל תִּפְגְּעִי כִּי לְעִזְבֶּךָ לָשׁוּב מֵאֶחָרַיִךְ כִּי אֶל אֲשֶׁר תִּלְכִּי אֲלַךְ וּבְאֲשֶׁר תִּלְיִנִי אֲלִין עִמָּךְ עִמִּי וְאֶל-הֵיךָ אֲלֶהֶי: יז בְּאֲשֶׁר תִּמּוּתִי אֲמוֹת וְשֵׁם אֶקְבֹּר כֹּה יַעֲשֶׂה יְהוָה לִי וְכֹה יִסִּיף כִּי הִמְנֹת יִפְרִיד בֵּינִי וּבֵינֶךָ:

מסכת יבמות פרק ד

דף מז, א אמר רבי אלעזר מאי קראה דכתיב (רות א) ותרא כי מתאמצת היא ללכת אתה ותחדל לדבר אליה אמרה לה אסיר לך תחום שבת (רות א) באשר תלכי אלך אסיר לך יחוד (רות א) באשר תליני אליך מפקדינך שש מאות ו"ג מצות (רות א) עמך עמי אסיר לך <עבודת כוכבים> {עבודה זרה} (רות א) ואלהיך אלהי ארבע מיתות נמסרו לב"ד (רות א) באשר תמותי אמות

OUR HIDDEN HEROINES: Women of the Apocrypha and Pseudepigrapha

רות פרק ג

ג וְרַחֲצָתָּ וְנִסְכָּתָּ וְשִׁמְתָּ שְׂמִלְתִּיךְ. [עֲלִיךְ וְיִרְדְּתִי] [וְיִרְדְּתָּ] הַגִּרְנָן אֶל־תְּנֻדְעֵי לְאִישׁ עַד פְּלִתוֹ לְאָכֹל וְלִשְׁתוֹת:

מסכת שבת פרק טו

דף קיג,ב (רות ג) ורחצת וסכת ושמת שמלותיך א"ר אלעזר אלו בגדים של שבת (משלי ט) תן לחכם ויחכם עוד אמר רבי אלעזר זו רות המואביה ושמואל הרמתי רות דאילו נעמי קאמרה לה ורחצת וסכת ושמת שמלותיך עליך וירדת הגורן ואילו בדידה כתיב ותרד הגורן והדר ותעש ככל אשר צותה חמותה שמואל דאילו עלי קאמר ליה (שמואל א ג) שכב והיה אם יקרא אליך ואמרת דבר ה' כי שומע עבדך ואילו בדידי' כתיב ביה ויבא ה' ויתיב ויקרא כפעם בפעם שמואל ויאמר שמואל דבר כי שומע עבדך ולא אמר דבר ה' (רות ב) ותלך ותבא ותלקט בשדה אמר רבי אלעזר שהלכה ובאת הלכה ובאת עד שמצאה בני אדם המהוגגין לילך עמהם (רות ב) ויאמר בועז לנערו הנצב על הקוצרים למי הנערה הזאת וכי דרכו של בועז לשאול בנערה אמר ר' אלעזר דבר חכמה ראה בה שני שבלין לקטה שלשה שבלין אינה לקטה במתניתא תנא דבר צניעות ראה בה עומדות מעומד נופלות מיושב (רות ב) וכה תדבקין עם נערותי וכי דרכו של בועז לדבק עם הנשים א"ר אלעזר כיון דחזא (רות א) ותשק ערפה לחמותה ורות דבקה בה אמר שרי לאידבוקי בה

אסתר פרק ה

א וַיְהִי בַיּוֹם הַשְּׁלִישִׁי, וַתִּלְבַּשׁ אֶסְתֵּר מְלָכוּת, וַתַּעֲמֵד בַּחֲצַר בֵּית-הַמֶּלֶךְ הַפְּנִימִית, נֹכַח בֵּית הַמֶּלֶךְ; וְהַמֶּלֶךְ יוֹשֵׁב עַל-כִּסֵּא מְלָכוּתוֹ, בְּבֵית הַמְּלָכוּת, נֹכַח, פֶּתַח הַבַּיִת.
ב וַיְהִי כִרְאוֹת הַמֶּלֶךְ אֶת-אֶסְתֵּר הַמְּלָכָה, עֹמֶדֶת בַּחֲצַר--נִשְׁאַה חֵן, בְּעֵינָיו; וַיִּוָּשֶׁט הַמֶּלֶךְ לְאֶסְתֵּר, אֶת-שְׂרָבִיט הַזֶּהָב אֲשֶׁר בְּיָדוֹ, וַתִּקְרַב אֶסְתֵּר, וַתִּגַּע בְּרֹאשׁ הַשְּׂרָבִיט.

שופטים פרק ד

ו וַתִּשְׁלַח וַתִּקְרָא לְבָרַק בֶּן אֲבִינֵעַם מִקֵּדֶשׁ נִפְתָּלִי וַתֹּאמֶר אֵלָיו הֲלֹא צָנְהָ אִי הִנֵּה אֵלֵּי יִשְׂרָאֵל לְךָ וּמִשְׁכַּת בְּהַר תְּבוּר וְלִקְחָתָּ עִמָּךְ עֲשֶׂרֶת אֲלָפִים אִישׁ מִבְּנֵי נִפְתָּלִי וּמִבְּנֵי זְבֻלֹן:
ז וּמִשְׁכַּתִּי אֵלֶיךָ אֶל נַחַל קִישׁוֹן אֶת סִיסְרָא שֶׁר צָבָא יְבִין וְאֶת רִכְבּוֹ וְאֶת הַמוֹנוֹ וַתִּתְּיֵהוּ בְּיָדְךָ:

שופטים פרק ה

ז תְּדַלּוּ פְּרִזוֹן בְּיִשְׂרָאֵל, תְּדַלּוּ-- עַד שִׁקְמַתִּי דְבוּרָה, שִׁקְמַתִּי אִם בְּיִשְׂרָאֵל.

בראשית פרק לד

א וַתֵּצֵא דִינָה בַת-לֵאָה, אֲשֶׁר יָלְדָה לְיַעֲקֹב, לְרָאוּת, בְּבָנוֹת הָאֲרָץ.

OUR HIDDEN HEROINES:

Women of the Apocrypha and Pseudepigrapha

Judith 7: 19-27

The people of Israel cried out to the Lord their God, for their courage failed, because all their enemies had surrounded them and there was no way of escape from them. The whole Assyrian army, their infantry, chariots and cavalry, surrounded them for 34 days, until all the vessels of water belonging to every inhabitant of Bethulia were empty. Their cisterns were going dry and they did not have enough water to drink their fill for a single day because it was measured out to them to drink. Their children lost heart and the women and young men fainted from thirst and fell down in the streets of the city and in the passages through the gates. There was no strength left in them any longer. Then all the people, the young men, the women, and the children gathered about Uzziah and the rulers of the city and cried out with a loud voice, and said before all the elders, "God be judge between you and us. For you have done us a great injury in not making peace with the Assyrians. For now we have no one to help us. God has sold us into their hands, to strew us on the ground before them with thirst and utter destruction. Now call them in and surrender the whole city to the army of Holofernes and to all his forces to be plundered. For it would be better for us to be captured by them, for we will be slaves, but our lives will be spared and we will not witness the the death of our infants or see our wives and children draw their last breath.

Judith 7:30-31

And Uzziah said to them, "Have courage my brothers. Let us hold out for five more days; by that time the Lord our God will restore to us His mercy, for He will not forsake us utterly. But if these days pass by, and no help comes for us, I will do what you say."

Judith 8:1-8

At that time Judith heard about these things: she was the daughter of Merari, the son of Ox, son of Joseph, son of Oziel, son of Elkiah, son of Ananias, son of Gideon, son of Raphaim, son of Eliab, son of Nathanael, son of Salamiel, son of Sarasadai, son of Israel. Her husband Manasseh who belonged to her tribe and family had died during the barley harvest. For as he stood overseeing the men who were binding sheaves in the field, he was overcome by the burning heat and took to his bed and died in Bethulia his city. So they buried him with his fathers in the field between Dothan and Balamon. Judith had lived at home as a widow for three years and four months. She set up a tent for herself on the roof of her house and girded sackcloth around her loins and wore the garments of her widowhood. She fasted all the days of her widowhood, except the day before the Sabbath and the Sabbath itself, the day before the new moon and the day of the new moon and the feasts and days of rejoicing of the house of Israel. She was beautiful in appearance, and had a very lovely face; and her husband Manasseh had left her gold and silver and men and women slaves and cattle and fields and she maintained this estate. No one spoke ill of her, for she feared God with great devotion.

OUR HIDDEN HEROINES: Women of the Apocrypha and Pseudepigrapha

Judith 8:9-26

When Judith heard the wicked words spoken by the people against the ruler because they were faint for lack of water, and when she heard all that Uzziah said to them, and how he promised them under oath to surrender the city to the Assyrians after five days, she sent her maid, who was in charge of all she possessed, to summon...the elders of her city. They came to her, and she said to them: "Listen to me, rulers of the people of Bethulia! What you have said to the people today is not right...Who are you that have put God to the test this day and are setting yourselves up in the place of God among the sons of men...Do not provoke the Lord our God to anger. For if He does not choose to help us within these five days, He has power to protect us within any time he pleases or even to destroy us in the presence of our enemies. Do not try to bind the purposes of the Lord our God; for God is not like a man to be threatened, nor like a human being to be won over by pleading. Therefore, while we wait for His deliverance, let us call upon him to help us, and he will hear our voice, if it pleases Him...In spite of everything, let us give thanks to the Lord our God who is putting us to the test as he did our forefathers. Remember what he did with Abraham, and how he tested Isaac and what happened to Jacob..."

Judith 8:32-34

Judith said to them, "Listen to me. I am about to do a thing which will go down through all the generations of our descendents...Only do not try to find out what I plan; for I will not tell you until I have finished what I am about to do."

Judith 4:1-2

By this time the people of Israel living in Judea heard of everything that Holofernes, the general of Nebuchadnezzar the King of the Assyrians, had done to the nations, and how he had plundered and destroyed all their temples; they were therefore greatly terrified at his approach...

Susanna 19-21

Look, the garden doors are shut, no one sees us, and we are in love with you; so give us your consent and lie with us. If you refuse, we will testify against you that a young man was with you, and this was why you sent your maids away.

Susanna 22

Susanna sighed deeply and said, 'I am hemmed in on every side. For if I do this thing, it is death for me; and if I do not, I shall not escape your hands. I choose not to do it and to fall into your hands rather than to sin in the sight of the Lord.' Then Susanna cried out with a loud voice and the two elders shouted against her...And when the elders told their tale, the servants were greatly ashamed, for nothing like this had ever been said about Susanna.

OUR HIDDEN HEROINES: Women of the Apocrypha and Pseudepigrapha

Susanna 31-41

Now, Susanna was a woman of great refinement, and beautiful in appearance. As she was veiled, the wicked men ordered her to be unveiled that they might feast upon her beauty. But her family and friends and all who saw her wept. Then the two elders stood up in the midst of the people, and laid their hands upon her head. And she, weeping, looked up toward heaven for her heart trusted in the Lord. The elders said "As we were walking in the garden alone, this woman came in with two maid, shut the garden doors and dismissed the maids. Then a young man who had been hidden came to her and lay with her. We were in a corner of the garden and when we saw this wickedness we ran to them. WE saw them embracing, but we could not hold the man, for he was too strong for us, and he opened the doors and dashed out. So we seized this woman and asked her who the young man was, but she would not tell us. These things we testify." The assembly believed them because they were elders of the people and judges, and they condemned her to death.

Susanna 52-63

...he summoned one of them and said to him...Now then, if you really saw her, tell me this: Under what tree did you see them being intimate with each other?" He answered, "Under a mastic tree."...Then he put him aside and commanded them to bring the other. And he said to him..."Now under what tree did you see them being intimate with each other?" He answered, "Under an evergreen oak."...Then all the assembly shouted loudly and blessed God who saves those who hope in Him. And they rose against the two elders for out of their own mouths Daniel had convicted them of bearing false witness; and they did to them as they had wickedly planned to do to their neighbor; acting in accordance with the law of Moses, they put them to death...And Hilkiyah and his wife praised God for their daughter Susanna, and so did Joakim her husband and all her kindred..."

דברים פרק כב

ה לֹא יִהְיֶה כְּלִי גִבּוֹר עַל אִשָּׁה וְלֹא יִלְבָּשׁ גִּבּוֹר שְׂמֹלֶת אִשָּׁה כִּי תִזְעַבְתָּ יְהוָה אֱלֹהֶיךָ פֶּלַעַשָׁה אֱלֹהֵי:

מסכת סנהדרין פרק ז

דף נב,ב אימרתא בת טלי בת כהן שזינתה הואי אקפה רב חמא בר טוביה חבילי זמורות ושרפה אמר רב יוסף טעה בתרתי טעה בדרב מתנה וטעה בדתניא (דברים יז) ובאת אל הכהנים הלויים ואל השופט אשר יהיה בימים ההם בזמן שיש כהן יש משפט בזמן שאין כהן אין משפט:

משנה סנהדרין ה : ב

כל המרבה בבדיקות הרי זה משובח מעשה שבדק בן זכאי בעוקצי תאנים מה בין חקירות לבדיקות אלא שבחקירות אמר אחד איני יודע עדותן בטילה ובבדיקות אחד אומר איני יודע אפילו שניים אומרין אין אנו יודעים עדותן קיימת אחד חקירות ואחד בדיקות בזמן שהן מכחישין זה את זה עדותן בטילה:

OUR HIDDEN HEROINES: Women of the Apocrypha and Pseudepigrapha

ירמיהו פרק כט

כ וְאַתֶּם, שְׁמַעוּ דְבַר-יְהוָה: כָּל-הַגּוֹלָה--אֲשֶׁר-שַׁלַּחְתִּי מִירוּשָׁלַם, בְּבָבֶלָה.
כא כֹּה-אָמַר יְהוָה צְבָאוֹת אֱלֹהֵי יִשְׂרָאֵל, אֶל-אֲחָאָב בֶּן-קֹולִיָּה וְאֶל-צַדִּיקְיָהוּ בֶן-מַעֲשִׂיָה, הַנְּבָאִים לָכֶם בְּשֵׁמִי,
שָׁקֵר: הַנְּנִי נִתֵן אֶתְּם, בְּיַד נְבוּכַדְרֶאצַּר מֶלֶךְ-בָּבֶל, וְהִכְּם, לְעֵינֵיכֶם.
כב וְלִקַּח מֵהֶם, קָלְלָה, לְכָל גְּלוֹת יְהוּדָה, אֲשֶׁר בְּבָבֶל לֵאמֹר: יִשְׁמַךְ יְהוָה כְּצַדִּיקְיָהוּ וְכֶאֱחָב, אֲשֶׁר-קָלַם מֶלֶךְ-
בְּבֶל בְּאֵשׁ.
כג יַעַן אֲשֶׁר עָשׂוּ נְבִלָה בְּיִשְׂרָאֵל, וַיִּנְאַפוּ אֶת-נַשִּׂי רַעֲיָהֶם, וַיִּדְבְּרוּ דְבַר בְּשֵׁמִי שָׁקֵר, אֲשֶׁר לֹא צִוִּיתִם; וְאַנְכִי
הוֹיֵדְעַ (הַיּוֹדֵעַ) וְעַד, נֶאֱמַר-יְהוָה.

בראשית פרק כו

לד וַיְהִי עֲשׂוֹ, בֶּן-אַרְבָּעִים שָׁנָה, וַיִּקַּח אִשָּׁה אֶת-יְהוּדִית, בַּת-בְּאָרִי הַחֲתָנִי--וְאֶת-בְּשֵׁמֶת, בַּת-אֵילָן הַחֲתָנִי.

בראשית פרק לו

ב עָשׂו לָקַח אֶת-נָשָׁיו, מִבְּנוֹת כְּנָעַן: אֶת-עֲדָה, בַּת-אֵילָן הַחֲתָנִי, וְאֶת-אֶהֱלִיבָמָה בַּת-עֲנָה, בַּת-צִבְעוֹן הַחֲוִי.
ג וְאֶת-בְּשֵׁמֶת בַּת-יִשְׁמָעֵאל, אֶחָת נְבִיּוֹת.

בראשית פרק יא

כט וַיִּקַּח אַבְרָם וַנְּחֹר לְהֵם, נָשִׁים:
ל וַתְּהִי שָׂרִי, עֲקָרָה: אִין לָהּ, וְלָד.

Jubilees 12:9

And in the fortieth jubilee, in the second week, in the seventh year thereof, Abram took to himself a wife, and her name was Sarai, the daughter of his father, and she became his wife.

בראשית פרק טו

ד וַהֲנִיָּה דְבַר-יְהוָה אֵלָיו לֵאמֹר, לֹא יִירָשְׁךָ זֶה: כִּי-אִם אֲשֶׁר יֵצֵא מִמֶּעֶיךָ, הוּא יִירָשְׁךָ.

Jubilees 14:3

And he said unto him: 'This (man) will not be thy heir, but one that will come out of thine own bowels; he will be thine heir.'

בראשית פרק טז

ב וַתֹּאמֶר שָׂרִי אֶל-אַבְרָם הִנֵּה נָא עֹצְרָנִי יְהוָה מִלְּדַת בְּאֵנָה אֶל-שִׁפְחָתִי אוּלַי אֲבָנָה מִמֶּנָּה וַיִּשְׁמַע אַבְרָם לְקוֹל
שָׂרִי:

Jubilees 14:22

And Sarai advised her husband Abram, and said unto him: 'Go in unto Hagar, my Egyptian maid: it may be that I shall build up seed unto thee by her.'

בראשית פרק יז

וַיֹּאמֶר אֱלֹהִים אֲבָל שְׂרָה אֲשֶׁתְּךָ יִלְדָת לְךָ בֵּן וְקָרָאתָ אֶת-שְׁמוֹ יִצְחָק וְהִקְמַתִּי אֶת-בְּרִיתִי אִתּוֹ לְבְרִית עוֹלָם
לְזַרְעוֹ אַחֲרָיו:

OUR HIDDEN HEROINES: Women of the Apocrypha and Pseudepigrapha

Jubilees 15:19

And God said: 'Yea, and Sarah also shall bear thee a son, and thou shalt call his name Isaac, and I will establish My covenant with him, an everlasting covenant, and for his seed after him.

בראשית פרק יח
י ויֵאמֶר, שׁוּב אֶשׁוּב אֵלֶיךָ כְּעֵת חַיָּה, וְהֵנִיחַ-בֶּן, לְשָׂרָה אִשְׁתְּךָ; וְשָׂרָה שִׁמְעַת פֶּתַח הָאֵהָל, וְהוּא אֶחָרָיו.

Jubilees 16:16-19

And we returned in the seventh month, and found Sarah with child before us and we blessed him, and we announced to him all the things which had been decreed concerning him, that he should not die till he should beget six sons more, and should see (them) before he died; but (that) in Isaac should his name and seed be called: And (that) all the seed of his sons should be Gentiles, and be reckoned with the Gentiles; but from the sons of Isaac one should become a holy seed, and should not be reckoned among the Gentiles. For he should become the portion of the Most High, and all his seed had fallen into the possession of God, that it should be unto the Lord a people for (His) possession above all nations and that it should become a kingdom and priests and a holy nation. And we went our way, and we announced to Sarah all that we had told him, and they both rejoiced with exceeding great joy.

OUR HIDDEN HEROINES: Women of the Apocrypha and Pseudepigrapha

Bibliography

H. Bamberger, "The Book of Judith: Some Further Notes"

Bellis, Alice Ogden, Helpmates, Harlots and Heroes: Women's Stories in the Hebrew Bible

Bronner, Leila Leah, From Eve to Esther: Rabbinic Reconstructions of Biblical Women

Charlesworth, James H., Pseudepigrapha and Modern Research

Enslin, Morton S., The Book of Judith

Halpern-Amaru, Betsy, The Empowerment of Women in the Book of Jubilees

S.Z. Leiman, The Canonization of Hebrew Scripture

Metzger, Bruce M., An Introduction to the Apocrypha

H.M. Orlinsky, "The Canonization of the Bible and the Exclusion of the Apocrypha"

S. Zeitlin, "An Historical Study of the Canonization of the Hebrew Scriptures"